

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684

24. Quid de canonicis ad effectum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

ubi DD. sentent. excommunicat in 6. Castrenf. l. sicut §. sed. quod n. §. ff. quod cuiusque
 universitatis. Singuli vero sunt personæ veræ & reales, non autem fictæ, DD. ubi supra.
 Dispositio autem in casu verâ non est trahenda ad casum fictum l. §. §. hæc verba ff.
 de negot. gest. cap. grave de prebendis. Quibus convenit quod adfert Milis his verbis,
 privilegiorum tres sunt species, &c. Quædam corporalia sunt singulariter & com-
 munitè, quæ dantur alicui universitat. sive corpori, potest illo uti & se tueri, &c.
 Quædam sunt corporalia communiter tamen & non singulariter, sicut privilegium
 domine à liberto sine venia conveniatur à liberto, non poterit uti dicto privilegio,
 Ita Milis in repet. verb. privilegiorum tres sunt species. Hostiens. in summa de privi-
 legiis quot sunt species. Io. Andr. Regula privilegiorum in Mercurialibus. Hinc privi-
 legiis collegiorum aut universitatum suspensio non censetur suspendi privilegia sin-
 gularum, Navarr. d. notat. §. 8. n. 13.

Infero primò, quod privilegia derogantia quibuscumque personis, non derogant
 privilegiis collegiorum seu capitulorum. Rom. cons. 436. ubi late.

Infero secundò, quod procurator constitutus ad agendum contra omnem per-
 sonam, non poterit agere contra collegium, universitatem, capitulum, seu personas
 fictas. Bald. in rubr. Cad. trebell. Auth. Item quicumque de Episcopo. Fel. d. cap. eam te.
 Hoc tamen verum in procuratore actoris, secus si procurator rei constitueretur
 ad defendendum contra omnes personas, quia propter favorem rei extendetur
 etiam contra ejusmodi collegia seu personas fictas. Gomezus in regula de Idiomate
 quest. 2. num. 5. Alex. in Apost. ad Barthol. d. l. mortuo ff. de fidejussor. Benameria dec. 108.
 fol. 2.

Infero tertio, quod si volo appellare ab actu gesto per Episcopum ut canonicum
 & capitulum, debeat appellare ad Episcopum & non Archiepiscopum l. §. solent in
 fine ff. quando appell. fit ubi Ang. Preses in locis legalibus loco. A tanquam vers. sexto facit.
 Secus tamen si un prælatus interfuisset capitulo. Abb. cap. postulasti nu. 11. de concess.
 prebendis.

Q U Æ S T I O XXIV.

Quid de Canonicis vulgo ad effectum seu honorariis?

S U M M A R I U M

1. 2. Canonicis ad effectum qui, & quis eos creet. 3. Non sunt exempti.
 4. Privilegia non sunt extendenda ad casus. Cano.

Canonici ad effectum nominantur, qui in Ecclesia v.g. ex excepta obinent canonicarum ad effectum obtinendi in ea dignitatem, quem latinus appell. bimus honorarium, quod tum fit, quando status Ecclesiarum dispositum est, ne quisquam obtineat dignitates, nisi ibidem sit Canonicus. *Rebuff. in praxi benefic. part. 3. in concordatis tit. de Reservat. vers. septimo quamvis.* Cujusmodi canonicos creare potest in Francia legatus, idque regi gratia, ut testatur *Rebuff. ne pecunia Romana transferatur, non tamen frangunt iustum numerum canonicorum*, sunt enim ejusmodi super numerarii & vulgo in herbis. *Rebuff. ubi supra Anton. Miles in repert. verb. canonicus, verb. canonici ultra numerarii.* His præmissis fit conclusio hujusmodi, canonicos non esse exemptos, etiam si ceteri essent. *Bellamera conf. 20. primo videre. col. 2. vers. de canonicis Rebuff. ubi supra.*

Sunt enim ejusmodi canonici imaginarii, dispositiones autem & privilegia non sunt exco. d. da à casibus veris ad casus fictos. *cap. grave de prebendis l. 3. §. hac verba. ff. de negot. gest. Rebuffus lococitato, scitumq; est, quod supernumerarius non gaudeat privilegio collig. Consuetus singul. verb. Supernumerarius ubi fufus id probat.* Quod tamen indefinite non est admittendum, paritur enim hæc conclusio varias distinctiones, quemadmodum colligi potest ex *Petro de Baxio in directorio electionum part. 1. quest. 7. per tot. vol. tra. 4. fol. 64. ad quem recurri poterit.*

Q U Æ S T I O XXV.

Exemptus habens jus à privato cessum, an utatur privilegio exemptionis, vel jure privati sui cedentis?

S U M M A R I U M.

1. Actio sit propria cessionarii.	5. Idem in pupillo succedente majori.
2. Procurator in rem exceptiones obicit ex proprio capite.	6. Quid si exemptus cedat jus privato, an privatus gaudebit exemptione cedentis.
3. Dispositione Conc. Trid. cessionarius privati non est exemptus.	7. Mutatione persona mutatur privilegium.
4. Fiscus succedens utitur jure privati.	

Quod exemptus habens jus sibi à privato seu subdito cessum, privilegio proprii sui fori gaudeat, videtur de jure variis auctoritatibus asserendum. Imprimis quidem, quia jus cessum non est amplius cedentis, sed proprium cessionarii, ex cujus capite & jure ideo metiendum est. *l. qui stipendia ff. de procurat.*

Secundo, cessionarius velut procurator in rem suam potest beneficia, privilegia aut exemptiones ex sua persona competentes allegare. *l. procurator ad exhibendum §. 1. ubi*